

SOTSIAAL- JA TERVISHOIUKOMISJONI KOOSOLEKU PROTOKOLL

Antsla

19. veebruar 2014 nr 2

Algus kell 14.00, lõpp kell 16.00

Juhatas Üllar Salumets, komisjoni esimees
Protokollis Helle Savi, sekretär-registripidaja

Koosolekust osa võtnud komisjoni liikmete registreerimise leht protokollile lisatud.
Kutsutud:

- Mare Udras - Võru Maavalitsuse tervisedenduse peaspetsialist;
- Merli Katsan - Antsla Gümnaasiumi sotsiaalpedagoog;
- Marget Moppel - perearst;
- Merike Prätz - vallavanem;
- Malle Kodu- sotsiaaltöötaja.

PÄEVAKORD:

1. Kohtumine Võru Maavalitsuse tervisedenduse peaspetsialisti Mare Udrasega.
Võru Maavalitsuse võimalustest omavalitsuste toetamisel.

Mare Udras ütles, et kõige tihedam koostöö on olnud sotsiaaltöötajatega, samuti koolide ja lasteaedadega, kes tervisedendust maakonnas kõige rohkem arendavad.
Tervisedendusega maakonnas võib rahul olla. Kõik omavalitsused on välja töötanud terviseprofili ja 10 omavalitsust on moodustanud tervisenõukogu.

Antsla valla tervisenõukogu koosseis tuleks üle vaadata ja nõukogul tuleks tööle hakata.
Tervisenõukogu esimees võiks olla vallavalitsuse töötaja, kes tegevust koordineerib ja nõukogu liikmed peaksid olema aktiivsed, paikkonna arengust huvitatud.

Antsla Vallavolikogu poolt kehtestatud määrust „Antsla valla tervisenõukogu põhimääruse kinnitamine“ oleks tarvis muuta, kuna eelmisest aastast suleti riiklik programm „Südame- ja veresoonkonnahaiguste ennetamine“. Selle asemel tegeldakse Eesti rahva tervisearengukava elluviimisega (tervise kaitse, keskkonna kaitse).

Tervisedendus seisneb haiguste ennetamises ja valdkondi millega peaks tegelema on palju (tervislik liikumine, toitumine, vaimne tervis, sõltuvusainete-, alkoholi tarvitamine jne).

Omavalitsuste prioriteedid on teed, kool, ehitus jm, aga kui meil ei ole tervet ja tarka inimest, siis ei ole kellelegi infrastruktuuri ehitada.

Käesoleval aastal valmivad Tervise Arengu Instituudi poolt juhendmaterjalid, kus on kirjas ennetustegevused, mis on tõenduspõhised ja sobilikud omavalitsuse tasandil elluviimiseks.
Praktilist tervisedendust vabariigis koordineeribki Tervise Arengu Instituut.

Valdkonnad, mille kaudu käib maakonna rahastus:

- ESF „Tervislikke valikuid toetavad meetmed 2013-..“

Selle meetme alt rahastab maavalitsus tervisedenduslikke tegevusi omavalitsustes nt üritus „Sinu sammud loevad“ 14. - 20. aprill, südamenädala ja liikumispäevade läbiviimist omavalitsuses. Võimalik on esitada taotlus 200-300 eurose ürituse läbiviimiseks. Maavalitsus toetab tööealiste (16-63) osalust. Kui omavalitsus soovib, et üritusest saaksid osa ka lapsed ja eakad, peab olema vähemalt 15% valla osalus.

Üritusel peab olema üleval plakat. Lapsi ja eakaid ei tohiks reklaamplakatil olla. Osalejatele antakse liikumispäevikud.

Vallavanem küsis, kas toetatakse nt matka läbiviimist, mis lõpeb kerge tervisliku einega? Mare Udras vastas, et see on võimalik, samuti toetatakse nt võimlemisürituse läbiviimist, üritusi, mis tutvustavad uusi liikumisvõimalusi, treenimisvõimalusi, tervislike eluviiside loenguid jne. Eesmärk on tuua kodust välja need, kes ei käi trennis ja kes ei ole aktiivsed.

- Seoses liikumisaastaga soovitatakse paikkonnas mitmeid liikumisega seotud üritusi läbi viia. Läbiviimise aeg maist oktoobri lõpuni.

- Terviseprofiilide uuendamist on toetatud samuti väikese rahasummaga. 2011. aastal toimusid üle eesti teatud valdade inimeste tervisekäitumise uuringud (statistika), kus on sees ka Antsla vallas läbiviidud uuringute tulemused, mis võiks olla terviseprofiili uuendamisel aluseks.

- Maaalitsus ja Tervise Arengu Instituut pakuvad terviseprofiili parandamisel nõustamist. Uut profiili koostades võiks analüüsida vana terviseprofiili, mis sai ellu viidud, mis mitte, mis põhjusel.

- On olemas küsimustikud, millega saab hinnata tervisenõukogu tegevust.

- Iga sügise septembris ja oktoobris „Puu- ja köögiviljakampaania“. Tervisliku toitumisealane loeng, võib olla ka praktiline tervisliku toidu valmistamise päev. Võimalik taotleda 300-400 eurot tegevuse toetust. Sihtgrupp - riskipered. Maavalitsus saab aidata lektorite leidmisel.

- Märtsis ja novembris on alkoholi ennetamise kampaania, vanusele 20-35 aastased, et vähendada alkoholi tarbimist, selles osas lisaraha pakkuda ei saa.

- Terviseteemalised loengud - (omavalitsuste territooriumil olevatele töötute gruppidele, tööharjutusgrupid) maist oktoobrini, anda teada.

- „Mehed liikuma“ - üritus 2. märtsil - loengud ja peale seda sportlikud tegevused.

- Tervist edendavatele koolidele ja lasteaedadele suvelaager.

- Rahva tervise arengukava alt rahastatakse 2 üritust:

- „Süda rõõmustab“ - lasteaedades;

- sügisel 8-9. klasside poistele Kuperjanovi külastus. Tutvustatakse sõjaväe nõudeid, füüsiliste võimete testimine, väike küsitlus trennis käimise kohta.

2 aastat on tunnustatud neid, kes maakonnas on välja paistnud tervisedandamise poolest, nii MTÜ-sid, üksikisikuid, kui omavalitsusi, nii inimest, kui tegu.

Haigekassa rahastab projekti „Kodu ja vaba aja vigastuste ennetamine“.

- Koostöös omavalitsustega on toimunud eakate kodude turvalisuse hindamine, ohutuspäev, toimub 2014. a viimast aastat. Eakate puhul on rõhutatud, et peaksid olema just üksi elavad eakad.

- Samuti lastega perede kodude turvalisuse hindamine, lapsevanematele turvalisuse päev, mis on planeeritud ka 2014. aastaks.
Omavalitsustel leida üles need inimesed.
- 9.-11. klassi õpilastele elustamisõpetus;
- 8. kl õpilastele turvalisuse alased koolitused - päästeameti, politsei, kaitseliidu, esmaabialane, mis lõpeb 2 päevase laagriga (8 õpilasele, töötoad, elektriohutus, pommiohutus jne.)
- 4. - 8. klassidele on toimunud loengud väärtushinnangute kujunemine sõltuvusttekitavate ainete, alkoholi, teemal;
- igal aastal on toimunud koolitus omavalitsuse tervisenõukogule;
- 25. veebruaril koolitus - stressi ja läbipõlemise ennetamine;

Tervisealane info on kättesaadavad leheküljel www.terviseinfo.ee, „Sündmused ja koolitused“.
Sealt leiab koolitusi nii tervisedenduse valdkonnas, kui ka sotsiaalvaldkonnas.

Toimus arutelu.

Mare Udras ütles, et oma valla elanike seas on võimalik läbi viia terviseuuring.
Võru Maavalitsus pakub mõned lisavõimalused, aga tervisedendus on terve rida meetmeid ja iga omavalitsus peab otsustama, mida on kõige rohkem vaja. Alustada võiks ühe-kahe teemaga.

Vallavanem informeeris, et Maanteeamet koostab projekti Antsla linna läbivate riigimaanteed renoveerimiseks ja kõikide põhiteede äärde tulevad 2 meetri laiused jalgrattateed/kõnniteed.
Linna pilt muutub oluliselt. Projekt valmib 2015. a lõpuks.
Perearst Marget Moppel ütles, et tarvis oleks jalgrattateed, Antsla-Vaabina-Kuldre teerist-Antsla.
Vallavanem vastas, et kergliiklusteede rajamist riik enam ei toeta.

Üllar Salumets ütles, et tervisenõukogu Antsla moodustati, aga tööle ei hakanud. Ära sai koostatud ainult terviseprofiil.

Toimus arutelu.

Komisjoni liikmed avaldasid arvamust, et kokku tuleks kutsuda tervisenõukogu ja välja selgitada, kes soovivad jätkata tööd tervisenõukogus, kes mitte. Need, kes ei soovi jätkata, nende asemele tuleb valida uued liikmed. Tervisenõukogu esimees peaks suhtlema Maavalitsusega, et välja selgitada, milliseid projekte hakatakse rahastama.

Mare Udras ütles, et üks rahastamise võimalus veel on, Hasartmängu nõukogu.
Sotsiaalministeeriumi tervisedentamise teemadest on praegu prioriteetsed „Vigastuste ennetamine“ ja „Vaimne tervishoid“, mille peale saab taotlusi esitada.

Maavalitsus peab oma tegevuskava Tallinnasse esitama märtsi kuus, seega palun vaadata üle tegevused, milleks raha tarvis on, et Maavalitsus saaks vastava summa broneerida.

Komisjoni liikmete ettepanek oli:

- vallavalitsusel vaadata üle tervisenõukogu koosseis ja vajadusel muuta seda.
- terviseprfiil võiks olla arengukava üks osa;
- arenguspetsialist võiks osaleda terviseprofiili koostamisel.

Üllar Salumets
koosoleku juhataja

Helle Savi
protokollija